

веждани изобщо преброявания на населението по съвременните изисквания. Между тях са били: Китай, Афганистан, Иран, Саудитска Арабия, Йемен, Етиопия и много други.

Във връзка с казаното дотук по-нататък ще бъдат обсъдени следните положения: Първо, прилаганите понятия за етническите различия. Второ, критериите и подходите за определяне на етническия състав на населението. Трето, особеностите на практическото приложение на критериите в отделни страни и райони по света.

ПРИЛАГАНИ ПОНЯТИЯ ЗА ЕТНИЧЕСКИТЕ РАЗЛИЧИЯ

За обозначаване на различията между хората по отношение на техния бит, култура, език, расови белези, територия на

обитаване, принадлежност към някаква форма на държавност и други подобни в практиката при преброяванията на населението се прилагат и използват множество различни понятия. Някои от тях са: етнос, етническа общност, етническа група, народност, националност, национална група, потекло (произход), гражданство (поданство), раса или цвят, племе и др. Между повечето от тях безспорно съществува връзка или зависимост.

Посочените понятия се обуславят от историческото развитие на населението в различните географско-исторически области в отделните части на света, от създаването и развитието на различни форми на държавност, миграционните процеси по различни причини и други.

Процесите на етногенезата, създаването на етническите и националните общности и държави са описани много подробно (Алексеев, 1986; Miller, 1997; Grillo, 1997; O'Leary, Lustick, Callaghy, 2001; Banton, 1996 и много други). Разбира се, много от развитите тези по отношение на разглежданите процеси са дискуссионни.

Основният проблем не е толкова в наличието на много понятия, а в това, че в отделни страни в едно и също понятие се влага различно съдържание. Например понятието "националност" в републиките от бившия Съветски съюз се идентифицира с етническа принадлежност. Във Франция, нейните отвъдморски територии и някои бивши колонии и в някои други страни то се възприема като гражданство. Във Великобритания и някои бивши нейни колонии понятието се възприема като произход от дадена държава или територия независимо от етническата принадлежност. В някои случаи понятието "раса" се отъждествява с етническа принадлежност (например в Бангладеш). Това винаги трябва да се има предвид, когато се анализират данните, получени от конкретното преброяване.